

AIKAKAUSLEHTIVIIKON TEHTÄVÄT

7.–9. luokat

Aineisto: Aikkari-lehti (printtilehti tai näköislehti: aikkarilehti.fi)

Tehtävät on suunniteltu Aikkari-lehden lukemisen kaveriksi. Tehtävissä mainitaan, minkä sivun sisältöön ne liittyvät ja mihin oppiaineeseen ne sopivat. Jokaisen tehtäväpaketin aluksi on tarkoitus lukea mainittu juttu.

aikkari
AIKAKAUSMEDIA 2026

OMISTAJANSA NÄKÖINEN
Kurkista kahteen omaan huoneeseen

VOISITKO KÄYTTÄÄ AIKASI PAREMMIN?
TESTAA!

MUUSIKKO PEHMOAINO:
”Tylsistyminen on tärkeää”

Ilaripro
kannustaa yrittämään
10 000 kertaa

14 X koukuttava romaani
Näitä kirjoja nuoret suosittelevat

LUKION PERÄSSÄ POIS KOTOA
Miltä tuntuu muuttaa jo 16-vuotiaana omilleen?

Mikä on NORMAALIA? Nuorisolääkäri vastaa

Aikkarin sivut 6–15: Sisaruudesta

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, yhteiskuntaoppi

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Avioerot alkoivat yleistyä 1970-luvulla ja sen myötä perhemuodot monipuolistuivat. Yhtä oikeanlaista tai muita parempaa perhemuotoa ei ole olemassa. Miettikää yhdessä, millaisia erilaisia perhemuotoja keksitte. Mikä vaikuttaa perhekäsitykseen ja perheen määritelmään?

TEHTÄVÄ 2: TIEDONHAKU

Etsi tietoa siitä, miten iso osa suomalaisperheistä vastaa omaa perhettäsi. Esimerkiksi Väestöliiton ja Tilastokeskuksen sivuilta löytyy perheitä koskevia tilastoja.

TEHTÄVÄ 3: KIRJOITUSTEHTÄVÄ

Kirjoita essee, jossa pohdit omia ajatuksiasi perheestä ja sen määritelmästä. Miten sinä määrittelet perheen? Mieti, mikä perhekäsitykseesi vaikuttaa? Lasketko perheeseen kuuluviksi sukulaisia tai ystäviä? Jos sinulla on sisaruksia, mitä he sinulle merkitsevät ja miten suhde sisaruksiisi eroaa ystävyysuhteistasi? Jos sinulla ei ole sisaruksia, toivoisitko sisaruksia tai onko elämässäsi ystäviä, joihin sinulla on sisarellinen suhde?

Jos tekstisi tuntuu liian henkilökohtaiselta, sitä ei tarvitse näyttää kenellekään.

Aikkarin sivut 16–19: Kirjahyllyn aarteita

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

Kirja-arviossa kirjoittaja kertoo oman mielipiteensä kirjasta: Millainen tunnelma kirjassa oli? Miten kirja sopi edustamaansa genreen? Millaisia hahmot olivat ja miten ne kehittyivät? Mikä kirjassa miellytti ja mikä jäi mietityttämään? Arvion tarkoituksena ei ole tiivistää koko kirjan tarinaa eikä paljastaa sen juonta.

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Valitse Aikkarin kirja-arvioista kolme kiinnostavinta. Ei haittaa, vaikka joukossa olisi sinulle ennestään tuttuja teoksia – voit valita myös sellaisia!

Laskekaa tämän jälkeen, mitkä kolme kirjaa saivat eniten ääniä. Pohtikaa yhdessä, mikä suosioon oli syynä. Miten paljon genre, kirjailija, kirjan nimi, kansi, arvion kirjoittaja ja itse arvioteksti vaikuttivat valintoihin?

TEHTÄVÄ 2: TIEDONHAKU

Valitse Aikkarin kirja-arvioissa esitellyistä teoksista sellainen, jota et ole vielä lukenut. Etsi netistä samasta kirjasta tehtyjä arvioita. Arvio voi olla lehdestä, kirjablogista tai kirjasovelluksesta.

Kirjaa ylös: Mitä yhteistä arvioissa on? Mitä eroja niissä on? Muuttuiko käsityksesi kirjasta luettuasi useamman arvion?

Keskustelkaa yhdessä arvioiden mahdollisista eroista ja yhtäläisyyksistä. Mitä uutta oivalsitte arvioiden kirjoittamisesta ja niihin suhtautumisesta?

TEHTÄVÄ 3: KIRJAESITELMÄ

Kysy huoltajaltasi, mikä oli hänen lempikirjansa sinun iässäsi tai mikä lapsuus- tai nuoruusvuosien kirja hänelle on jäänyt vahvimmin mieleen. Haastattele häntä lukukokemuksesta ja kirjoita vastaukset ylös. Etsi tämän jälkeen kyseisestä kirjasta tietoa netistä. Tee kirjasta esitelmä, jossa hyödynnät sekä huoltajasi muistojakin että netistä löytynyttä tietoa. Jos mahdollista, etsi kirja käsiisi.

TEHTÄVÄ 4: ARVION KIRJOITTAMINEN

Valitse kirja, jota ei ole esitelty Aikkarin kirja-arvioissa. Kirjoita teoksesta arvio.

Voit käyttää apuna näitä kysymyksiä:

- Mihin genreen kirja kuuluu?
- Mihin aikakauteen tarina sijoittuu?
- Mistä kirja kertoo, ja millainen juoni on? (*Älä paljasta liikaa!*)
- Kuka on kirjan kertoja? Onko kirjassa useampi kertoja?
- Kuka on päähenkilö? Miten hän muuttuu tarinan edetessä?
- Keitä muita henkilöitä kirjassa on, ja millaisia he ovat?
- Mitä teemoja kirjassa käsitellään?
- Millaista kieltä kirjassa käytetään?
- Mitä tunteita kirja herätti?
- Mikä on mielestäsi kirjan sanoma?

Tutustu luokkatovereidesi kirjoittamiin arvioihin. Valitse niiden perusteella yksi kirja luettavaksi. Keskustelkaa siitä, mikä arviossa teki kirjasta houkuttelevan.

Aikkarin sivut 20–25: Pehmoainon laulut syntyvät tylsyydestä

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, musiikki

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Keskustelkaa yhdessä, mihin kiinnitätte lauluissa erityisesti huomiota ja mikä merkitsee teille eniten: sanat, melodia vai rytmi?

Kertokaa, minkä laulujen sanat ovat teistä erityisen hyviä ja miksi. Ovatko lyriikat oivaltavia, samastuttavia, tunteita herättäviä, mystisiä tai hauskoja?

TEHTÄVÄ 2: LAULUTEKSTIEN TUTKIMINEN

Valitse kolme omaa lempilauluasi. Ne voivat olla millä vain kielellä – pääasia, että ymmärrät ne.

Etsi netistä laulujen sanat ja tutki niitä.

Mikä on laulun aihe? Kuka on laulun kertoja? Kenelle hän puhuu? Millainen tunnelma laulussa on?

Mitä tunteita teksti herättää?

Etsi jokaisesta laulusta riimejä ja kirjoita vähintään viisi riimiparia ylös.

TEHTÄVÄ 3: TEKSTIN TUOTTAMINEN

Valitse aihe, josta kirjoitat laulun.

Kirjoita ylös kymmenen sanaa, joita aiheesta tulee mieleen.

Keksi sen jälkeen jokaiselle sanalle vähintään yksi rimmaava sana.

Kirjoita vähintään kahdeksan rivin teksti, jossa hyödynnät keksimiäsi riimejä.

Älä ole turhan itsekriittinen – anna vain mennä! Tekstiä voi muokata jälkikäteen.

Hyödynnä Pehmoainon vinkkejä!

Aikkarin sivut 26–29: Musiikin perässä pois kotoa

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, maantieto, yhteiskuntaoppi, kuvataide

TEHTÄVÄ 1: JUTTUTYYPIN TUTKIMINEN

Lukion vuoksi toiselle paikkakunnalle muuttaneesta nuoresta kertova artikkeli on juttutyypiltään reportaasi. Reportaasissa aikamuotona on preesens ja toimittaja ottaa lukijan mukaan kokemaan jutun tapahtumia jakamalla havaintojaan. Etsi jutusta kohtia, jotka ovat ominaisia reportaasille. Käykää yhdessä läpi, mitä reportaasille tyypillisiä kohtia löysitte.

TEHTÄVÄ 2: KESKUSTELU

Keskustelkaa yhdessä opintohaaveistanne. Ei haittaa, vaikka et vielä tietäisi, mitä haluat opiskella. Pohtikaa, millaiset asiat vaikuttavat opiskelupaikan valintaan ja miltä tuntuisi muuttaa peruskoulun jälkeen pois kotoa. Miltä jutussa haastatellun nuoren elämä teistä vaikuttaa?

TEHTÄVÄ 3: TIEDONHAKU

Etsi tietoa sinua kiinnostavista opiskelupaikoista. Missä niistä olisi mahdollista opiskella kotoa käsin? Mikä koulu vaatisi muuttoa pois kotoa? Valitse kaikkein kiinnostavin koulu. Tutki, miten monta kilometriä sinne on kotoasi matkaa. Selvitä, kuinka sinne pääsisi julkisilla kulkuneuvoilla ja paljonko matka kestäisi. Etsi tietoa koulusta: opiskelijamäärä, opintolinjat, toimipisteet, koulun historia.

TEHTÄVÄ 4: MAINOS

Tee valitsemastasi oppilaitoksesta mainos. Voit käyttää sen tekemiseen esimerkiksi Kansikone-ohjelmaa (kansikone.fi).

Mieti, millainen mainoskuva tekisi koulusta houkuttelevan: rakennus, ympäristö vai ihminen? Piirrä kuva. Kirjoita lyhyitä, koulua kuvaavia mainosotsikoita, joilla voisi houkutella uusia opiskelijoita hakemaan kyseiseen kouluun.

Tutkikaa mainoksia lopuksi yhdessä. Löytyikö tehtävän myötä uusia, kiinnostavia opintomahdollisuuksia?

Aikkarin sivut 30–31: Ilaripro luottaa toistojen voimaan

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

TEHTÄVÄ 1: ELÄMÄNI NUMEROT

Mieti omaa elämääsi ja listaa kymmenen siihen liittyvää numeroa.

Kirjoita jokaisesta valitsemastasi numerosta vähintään yksi selittävä lause. Älä kirjoita nimeäsi paperiin äläkä paljasta muille, mitä kirjoitit.

Kun kaikki ryhmässä ovat tehneet tehtävän, laittakaa kaikki paperit esille luokkaan. Yrittäkää arvata, mitkä ovat kenenkin elämän numerot. Kuka sai eniten oikein?

TEHTÄVÄ 2: TIEDONHAKU

Kenestä julkisuudenhenkilöstä haluaisit lukea tai tehdä Elämäni numerot -jutun? Etsi kyseisestä henkilöstä tietoa, ja koosta juttu Ilaripron haastattelukonseptilla. Kuinka monta numeroihin liittyvää faktaa löysit?

Aikkarin sivut 32–34: Tekoäly vaatii älyä

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Pohtikaa koko ryhmän kesken:

Mitä tekoäly tarkoittaa? Mistä tekoälyn tuottama tieto on peräisin?

Missä kaikkialla tekoälyä nykyään hyödynnetään?

Jos olette käyttäneet tekoälyä, mihin ja miksi?

Mitä havaintoja teitte, kun käytitte tekoälyä?

Mitä tekoälyä käyttäessä pitää mielestänne huomioida?

TEHTÄVÄ 2: ESITELMÄ

Jakautukaa viiteen ryhmään. Jokainen ryhmä ottaa käsittelyyn yhden artikkelin näkökulmista:

Energiasyöppö tekoäly

Kysymyksiä eettisyydestä

Mutkikas tietoturva

Tekoäly ja tunteet

Tyhmentääkö tekoäly?

Etsikää aiheesta lisää luotettavaa tietoa. Laatikaa tietojen ja konkreettisten esimerkkien avulla esitelmä, jonka pidätte muulle ryhmälle. Tiivistäkää löytämäanne tiedot helposti ymmärrettävään muotoon julisteeksi tai PowerPoint-esitykseksi. (Tämän tekemiseen ei saa käyttää tekoälyä!)

Keskustelkaa lopuksi yhdessä, mitä opitte ja mikä jäi vielä mietityttämään.

Aikkarin sivu 35: Tulevaisuus alkaa kuvittelusta

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

Mediaympäristö vaikuttaa siihen, millaista tietoa maailmasta saamme ja millaisia mielipiteitä muodostamme. Mediaympäristön muodostavat lehdet, kirjat, televisio, sosiaalinen media, videot, pelit, elokuvat, radio ja podcastit.

TEHTÄVÄ 1: NÄKÖKULMATEKSTIN KIRJOITTAMINEN

Pohdi, millainen oma mediaympäristösi on? Mitä media ja some sinulle merkitsevät, ja miten ja miksi niitä käytät? Mitä puhelin sinulle merkitsee?

Jos voisit valita puhelimeesi vain kolme toimintoa, mitkä valitsisit? Kirjaa ajatuksiasi ylös esimerkiksi miellekartan avulla.

Kirjoita 2000–3000 merkin näkökulmateksti, jossa pohdit, millainen sinä toivoisit tulevaisuuden median ja somen olevan. Mitä haluaisit säilyvän nykyisestä mediaympäristöstä, ja minkä toivoisit olevan toisin? Miksi?

TEHTÄVÄ 2: KESKUSTELU

Jutelkaa kirjoitustehtävän jälkeen yhdessä, millainen mediaympäristönne on. Kertokaa jokainen vähintään yksi asia, jonka toivoisitte säilyvän nykyisestä mediaympäristöstä ja jonka toivoisitte olevan tulevaisuudessa toisin. Kertokaa toisillenne, mitkä kolme puhelimen toimintoa ovat teille tärkeimmät. Mitkä kolme toimintoa nousivat kaikkein suosituimmiksi? Miettikää yhdessä, miksi.

Aikkarin sivut 36–45: Rakkaudesta lajiin

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Keskustelkaa yhdessä, miten määrittelette harrastamisen. Pohtikaa yhdessä myös harrastamisen yhdenvertaisuutta. Onko harrastaminen oikeus vai etuoikeus? Onko kaikilla samat mahdollisuudet harrastaa? Pitäisikö harrastusten olla maksuttomia? Voisiko koulu tai oma asuinkuntanne mielestänne tehdä jotain, jotta kaikilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet harrastaa?

TEHTÄVÄ 2: JUTUN PURKAMINEN

Mieti Aikkarin harrastusjuttuja lukiessasi, mitä toimittaja on kysynyt haastateltavilta. Kirjoita kysymykset ylös.

TEHTÄVÄ 3: HAASTATTELUN KIRJOITTAMINEN

Vaihtoehto 1: Jakautukaa pareihin. Haastattele luokkatoveriasi hänen harrastuksestaan edellisessä tehtävässä kirjaamiesi kysymysten avulla, ja kirjoita hänestä minämuotoinen juttu. Otsikoi juttu kiinnostavasti.

Vaihtoehto 2: Mitä harrastat tai tykkäät tehdä säännöllisesti?

Kirjoita itsestäsi noin 1000 merkin pituinen minämuotoinen teksti, jossa vastaat edellisessä tehtävässä kirjaamiisi kysymyksiin. Otsikoi juttu kiinnostavasti.

Aikkarin sivut 46–49: Kokiksesta koululakkoon

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide, historia

TEHTÄVÄ 1: RYHMÄTYÖ

Jakautukaa seitsemään ryhmään. Jokainen ryhmä ottaa yhden artikkelissa esitellyn vuosikymmenen käsiteltäväkseen.

Etsikää vuosikymmenestä lisätietoa. Voitte hankkia tietoa netin ja lähdekirjallisuuden lisäksi haastattelemalla esimerkiksi sukulaisianne. Voitte pyytää myös valokuvia, joita voitte hyödyntää ryhmätyössä.

Tehkää vuosikymmenestä juliste, jonka esittelette muulle luokalle. Laittakaa julisteet esille luokan seinälle.

Järjestäkää esitelmien pitämisen jälkeen äänestys siitä, millä vuosikymmenellä kukakin olisi mieluiten halunnut olla nuori. Mikä vuosikymmen vei voiton? Keskustelkaa lopuksi, mikä missäkin vuosikymmenessä viehättää. Entä mitkä menneiden vuosikymmenten ilmiöt ovat pinnalla myös tässä ajassa?

TEHTÄVÄ 2: HAASTATTELU

Haastattele omaa huoltajaasi tai isovanhempaasi hänen nuoruudestaan.

Millä vuosikymmenellä hän oli sinun ikäisesi? Mitä muoti-ilmiöitä tuolta vuosikymmeneltä on jäänyt hänelle mieleen, ja millainen mediaympäristö oli tuolloin? Miten hän pukeutui, mitä musiikkia kuunteli ja mitä nuoret tekivät koulun jälkeen? Hyödynnä haastattelussa Aikkarin juttua!

Käykää lopuksi luokan kanssa yhdessä läpi, mitä ilmiöitä haastatteluissa nousi esiin.

Aikkarin sivut 50–55: Oma tila

Oppiaine: Kuvataide

Jutussa Zozo ja Luka kertovat omista huoneistaan ja oman tilan merkityksestä. Jutun ingressissä kerrotaan, että huoneet kertovat paljon omistajistaan. Mieti, mitä oma tila sinulle ylipäänsä merkitsee. Kaipaanko sitä? Jos sinulla on oma huone, mieti sen yksityiskohtia. Mitä huone kertoo sinusta? Jos sinulla ei ole omaa huonetta, onko sinulla jokin muu tila, jossa voit halutessasi olla rauhassa? Jos haaveilet omasta huoneesta, millainen toivoisit sen olevan?

TEHTÄVÄ 1: PIIRRÄ UNELMAHUONEESI

Kuvittele unelmiesi huone. Se voi olla oma tai jaettu – mikä vain vastaa sinun toiveitasi. Mitä huonekaluja ja esineitä siellä olisi? Mitä värejä siellä olisi?

Entä millainen olisi valaistus? Mitä ikkunasta näkyisi?

Piirrä unelmiesi huoneesta kaksi kuvaa.

1. Piirrä huoneen pohjapiirros huonekaluineen. Merkitse myös seinien, ikkunoiden ja ovien mitat. Voit tarvittaessa tutkia netistä pohjapiirroksia ja käyttää niitä apuna piirroksen tekemiseen.

2. Piirrä huone A3-kokoiselle paperille jostakin perspektiivistä mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja väritä se kynillä tai maalein. Voit hyödyntää huoneen sisustamiseen myös kollaasitekniikkaa leikkaamalla kuvia lehdistä. Esitelkää työt lopuksi toisillenne. Mitä kunkin unelmahuone kertoo piirtäjästä?

Aikkarin sivut 56–57: *Somen historia*

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, historia, yhteiskuntaoppi

Artikkelin mukaan sosiaalinen media otti ensiaskeleensa 1980-luvulla, kun pöytätietokoneet ja Internet alkoivat pikkuhiljaa yleistyä. Vanhempiesi ikäluokka eli tuolloin lapsuus- ja nuoruusvuosiaan.

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Listatkaa yhdessä, mitä sosiaalisen median kanavia jutussa mainitaan. Keskustelkaa yhdessä, millaisia mainitut somekanavat ovat. Mitä käytetään mihinkin tarkoitukseen: mitkä on tehty viihteeksi, mitkä tiedonhakuun? Miten niiden sisällöt eroavat toisistaan? Millaista keskustelu eri somekanavissa on? Mitä somekanavia käytätte ja miksi? Millainen olo niistä tulee? Mitä hyötyjä ja haittoja niissä voi olla? Viestittekö mieluiten tekstillä, kuvilla vai videoilla? Miksi?

TEHTÄVÄ 2: HAASTATTELU

Haastattele omaa huoltajaasi tai jotain muuta läheistä aikuista ja selvitä, millainen hänen somehistoriansa on. Missä hän käytti ensimmäisen kerran tietokonetta? Milloin hänen kotiinsa hankittiin ensimmäinen tietokone, ja millaisia muistoja hänellä on alkuaikojen Internetistä? Entä mitä sosiaalisen median kanavia hän on käyttänyt ja millaisia muistoja niihin liittyy?

Aikkarin jutussa kerrotaan, että Facebookin ja Instagramin alkuaikoina some-postailuun suhtauduttiin hupiasenteella eikä sisältö ollut kovin tarkkaan suunniteltua. Nykyään puhutaan onneksi enemmän sosiaalisen median turvallisuudesta ja yksityisyydensuojasta.

Kysy huoltajaltasi, onko hän julkaissut someen jotain sinua koskevaa, kuten kuvia tai kirjoituksia. Jos on, onko tähän kysytty sinulta lupa? Juttele huoltajasi kanssa siitä, että sinulla on itselläsi oikeus päättää, mitä sinusta julkaistaan.

TEHTÄVÄ 3: RYHMÄTYÖ

Keskustelkaa haastattelujen jälkeen ryhmässä, millaisia somemuistoja huoltajien haastatteluissa nousi esiin. Mitä yhteistä vanhempienne nuoruusvuosien somella on tämän päivän someen? Entä mitä eroja havaitsitte? Millaisia oivalluksia keskustelut huoltajien kanssa herättivät? Nousiko esiin asioita, joissa aikuisilla olisi opittavaa?

Laatkaa yhdessä huoltajillenne huoneentaulu, johon kirjaatte vähintään viisi somen käyttöön liittyvää ohjetta.

TEHTÄVÄ 4: VÄITTELYHARJOITUS

Erimielisyys ei tarkoita riitelyä, vaan parhaimmillaan se avartaa omaa ajattelua ja auttaa huomioimaan muita näkökulmia. Väittelyharjoitus on hauska ja hyödyllinen keino harjoitella argumentointitaitoja sekä omista mielipiteistä poikkeavien näkökulmien huomioimista ja eri mieltä olevien kunnioittamista.

Tehtävä jatkuu seuraavalla sivulla

Jakautukaa neljään ryhmään. Kukin ryhmä saa näkökulman, jonka puolesta pitää argumentoida. Miettikää ryhmässä, miten perustellette saamaanne väitettä ja mistä voisitte löytää tietoa väitteen tueksi. Teidän ei tarvitse olla sitä mieltä oikeasti, vaan väittelyharjoituksessa opetellaan tarkastelemaan asioita eri näkökulmista ja näkemään myös sellaiset fatkat, jotka eivät vahvista omaa mielipidettä.

Väittelyaika on kymmenen minuuttia. Yleisö äänestää lopuksi väittelyn voittajan. Älkää äänestäkö sen perusteella, mitä mieltä olette, vaan kiinnittäkää huomiota ryhmän perusteluihin. Kumpi ryhmä perusteli väitettään vakuuttavammin?

Voitte päättää aiheet väittelyharjoitukseen itse tai käyttää näitä:

Väite 1: Älypuhelinta pitää saada käyttää koulussa
Vastaväite: Älypuhelimet pitää kieltää kokonaan koulussa

Väite 2: Some pitäisi kieltää alle 15-vuotiailta
Vastaväite: Somen käyttöä ei pitäisi rajoittaa iän mukaan

Keskustelkaa lopuksi, muuttuiko oma mielipiteenne asiasta väittelyn myötä.

Aikkarin sivut 58–61: Kiusaaminen jätti pysyvät jäljet

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, terveystieto, yhteiskuntaoppi

TEHTÄVÄ 1: KIRJEEN KIRJOITTAMINEN

Mitä tunteita ja muistoja juttu herätti? Tuliko mieleesi joku ihminen?

Kirjoita kirje jollekin seuraavista:

- ihmiselle, joka on kiusannut sinua
- ihmiselle, jota olet itse kiusannut
- ihmiselle, jota olet nähnyt kiusattavan

Sinun ei tarvitse koskaan antaa kirjettä tai näyttää sitä kenellekään, vaan voit lopuksi repiä sen. Yritä olla mahdollisimman avoin ja kirjoittaa tunteesi rehellisesti.

Keskustelkaa lopuksi ryhmän kanssa yhdessä, miltä kirjoitustehtävä tuntui. Entä mitä ajatuksia ja tunteita kiusatun haastattelun lukeminen teissä herätti?

TEHTÄVÄ 2: RYHMÄTYÖ

Jakautukaa pienryhmiin ja suunnitelkaa kiusaamisen vastainen kampanja koulullenne. Pohtikaa, mikä olisi kampanjan tavoite ja kenelle se on tarkoitettu – kiusaajille, vanhemmille vai ehkä poliitikoille?

Mikä olisi kampanjanne pääviesti? Keksikää vähintään kolme iskulausetta, jotka viestivät sanomanne.

Miettikää, mikä olisi kampanjalle otollisin paikka järjestää.

Millaisia kylttejä kirjoittaisitte?

Entä millaisen somekampanjan toteuttaisitte?

Mitkä yritykset voisivat sponsoroida kampanjaa?

Miten saisitte mahdollisimman paljon ihmisiä tukemaan kampanjaa?

Tehkää kampanjallenne mainosjuliste. Kiinnittäkää kaikki julisteet luokan seinälle tai käytävälle.

Aikkarin sivut 62–63: Mikä on normaalia?

Oppiaine: Terveystieto

Aikkarin lääkäripalstalla yleislääketieteen erikoislääkäri ja nuorisolääkäri Jenni Miettinen vastaa nuorille yleisiin huoliin. Jos samat kysymykset kirjoittaisi esimerkiksi Googleen tai tekoälylle, voisivat vastaukset olla täysin erilaiset.

TEHTÄVÄ 1: KESKUSTELU

Pohtikaa yhdessä, mikä erottaa luotettavan terveystiedon epäluotettavasta. Mitkä tahot, verkkosivut tai sovellukset tarjoavat luotettavaa tietoa? Mistä sen tunnistaa? Mitä vaaroja piilee siinä, että hankkii terveyshuoliin tietoa epäluotettavista lähteistä?

TEHTÄVÄ 2: RYHMÄTYÖ

Jakautukaa noin neljän hengen ryhmiin. Valitkaa ryhmällemme yksi lääkäripalstan aiheista, joihin perehdytte tarkemmin. Etsikää aiheesta lisää tietoa, ja pohtikaa löytämänne tiedon luotettavuutta. Koostakaa muulle luokalle esitys, johon kokoatte sekä luotettavista että epäluotettavista lähteistä löytynyttä tietoa. Kirjatkaa lähteet ylös. Kertokaa esityksessänne, millä perusteella arvioitte tiedon luotettavuutta.

TEHTÄVÄ 3: HUONEENTAULU

Laatikaa luokan kanssa ryhmätöiden pohjalta yhteinen muistilista, johon kokoatte ytimekkäät ohjeet luotettavan terveystiedon löytämiseen ja tunnistamiseen.

Aikkarin sivut 64–66: Testaa: Mihin tarvitset lisää aikaa?

Oppiaine: Terveystieto

TEHTÄVÄ 1: TESTI

Tee Aikkari-lehden testi ja lue saamasi tulos. Miltä se tuntui? Yllätytkö? Pohdi omaa ajankäyttöäsi. Mitä testituloksissa saamiasi vinkkejä voisit kokeilla?

TEHTÄVÄ 2: PÄIVÄKIRJA

Pidä viikon ajan oheisen taulukon avulla päiväkirjaa ajankäytöstäsi, ja kirjaa kuhunkin toimintoon käyttämäsi aika. Laske viikon päätteeksi yhteen, kuinka monta tuntia mihinkin asiaan käytit. Yllättikö jokin? Onko jotain, mihin haluaisit ja voisit käyttää enemmän aikaa? Entä mihin tuhraantui mielestäsi liikaa aikaa?

Pidä kirjaa myös toisen viikon ajan. Kokeile muuttaa ajankäyttöäsi niiltä osin, joilta koit sen ensimmäisen testiviikon jälkeen tarpeelliseksi.

Keskustelkaa yhdessä, miten ajankäytön muutokset vaikuttivat hyvinvointiinne.

Testiviikko 1

Viikontäivä	Uni	Harras- tukset	Ruutuaika	Läksyt	Kaverit	Perhe	Yksinolo
Maanantai							
Tiistai							
Keskiviikko							
Torstai							
Perjantai							
Lauantai							
Sunnuntai							
Tunnit yhteensä							

Testiviikko 2

Viikontäivä	Uni	Harras- tukset	Ruutuaika	Läksyt	Kaverit	Perhe	Yksinolo
Maanantai							
Tiistai							
Keskiviikko							
Torstai							
Perjantai							
Lauantai							
Sunnuntai							
Tunnit yhteensä							

Aikkarin sivut 67–70: *Aku Ankka -sarjakuvat*

Oppiaine: Äidinkieli ja kirjallisuus, kuvataide

TEHTÄVÄ 1: SARJAKUVA NÄYTELMÄKSI

Valitkaa sarjakuva, jonka muutatte näytelmäksi. Voitte tehdä tämän myös lyhyenä versiona, jolloin näytelmä sisältää vain lyhyen pätkän sarjakuvasta.

Jakautukaahan ryhmiin sen mukaan, kuinka monta hahmoa sarjakuvassa esiintyy. Ryhmä tarvitsee hahmojen lisäksi myös yhden kertojan.

Muokatkaa sarjakuvan tarina näytelmäksi kirjoittamalla siitä käsikirjoitus. Käsikirjoituksessa kuvaillaan tilannetta, jossa tarina tapahtuu, ja kirjoitetaan roolihahmojen repliikit. Kirjatkaa käsikirjoitukseen myös hahmojen toimintaa kuvailevaa tekstiä (esim. kävelee hitaasti) ja tunnetiloja tai äänenpainoja (esim. huutaa äkäisesti). Jakakaa roolit. Yksi ryhmän jäsenistä on kertoja, joka kuvailee esimerkiksi tapahtumahetkeä ja siirtymiä. Muut ovat tarinan hahmoja.

Suunnitelkaa esitys miettimällä esimerkiksi, miten liikutte, miten lausutte repliikit ja miten kertojaääni voi luoda tarinan tunnelmaa. Harjoitelkaa näytelmää ja esittäkää se muulle ryhmälle.

TEHTÄVÄ 2: PIIRRÄ OMA SARJAKUVA

Mieti, millaisista sarjakuvista pidät. Suunnittele oma sarjakuva, jossa voit käyttää joko valmiita sarjakuva-hahmoja tai keksiä omia hahmoja. Mieti, millainen tunnelma sarjakuvassasi voisi olla. Onko se esimerkiksi humoristinen tai jännittävä?

Piirrää vähintään kolmen ruudun pituinen sarjakuva. Kirjoita myös puhekuplatekstit.

Laittakaa sarjakuvat esille luokan seinälle tai koostakaa ne luokan omaksi sarjakuvalehdeksi.

Aikkarin sisäkannet: *Mainokset*

Oppiaine: Kuvataide, äidinkieli ja kirjallisuus

TEHTÄVÄ 1: MAINOSANALYYSI

Aikkari-lehdessä on kaksi mainosta. Tutki lehden niin kutsutussa kakkoskannessa eli toisella sivulla olevaa mainosta.

Vastaa seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä mainostetaan?
- Mikä on mainoksen kohderyhmä?
- Mitä kuva kertoo?
- Mikä on mainoksen juoni?
- Mikä mainoksessa herättää kiinnostuksen?

TEHTÄVÄ 2: TEE OMA MAINOS

Suunnittele ja toteuta oma mainos valitsemastasi kirjasta.

Mieti, kenelle kirjaa kannattaisi mainostaa. Kun olet valinnut kohderyhmän, mieti, miten kyseiseen kohderyhmään kannattaa vedota. Millainen visuaalinen ja kielellinen tyyli sopisi kirjan genreen? Millainen kuva herättäisi kiinnostuksen? Voisiko mainosteksti olla humoristinen vai hieman arvoituksellinen? Laadi muutama mainoslause. Voit valita niistä parhaan tai käyttää useampaa – mikä vain tekee mainoksestasi mahdollisimman vetoavan.

Toteuta mainos piirtämällä tai Kansikone-ohjelmalla (kansikone.fi)